

تصویب آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

دولت در جهت حمایت از صادرات غیرنفتی بویژه در حوزه صادرات خدمات، آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را به تصویب رساند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، هیئت وزیران به پیشنهاد وزارت بازرگانی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را به تصویب رساند.

بر اساس آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، صادرات خدمات فنی و مهندسی عبارت است از صادرات فعالیت‌های مهندسی مشتمل بر طراحی، نظارت، تأمین، تعمیر و نگهداری، اجرا، ساخت، بهره‌برداری، آموزش، خدمات مشاوره‌ای، نصب و راه‌اندازی در رشته‌های تأسیساتی و تجهیزاتی، انرژی، نفت، گاز و پتروشیمی، نیرو، آب و برق، ساختمان، زیرساخت‌های حمل و نقل، معدن، کشاورزی، خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) و نظایر آن به خارج از کشور به نحوی که صرفاً صادرات کالا محسوب نشود.

ضمناً شرکت‌ها، دفاتر یا شعب مستقر در خارج از کشور که بیش از یک سوم سهام و یا سرمایه آنها متعلق به صادرکننده باشد، به تناسب سهام یا سرمایه طرف ایرانی از تسهیلات این آیین‌نامه برخوردار خواهند شد، مشروط به اینکه شرکت اصلی مستقر در ایران کلیه تعهدات و مسئولیت‌های اجرای پروژه را برعهده بگیرد.

بر اساس آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، کار گروهی بامسئولیت وزارت بازرگانی و عضویت نمایندگان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، وزارت امور خارجه، دستگاه اجرایی تخصصی ذی ربط و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران برای برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه تشکیل می‌شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، دبیرخانه کار گروه یاد شده در سازمان توسعه تجارت ایران مستقر خواهد بود.

اختیارات کارگروه

این کارگروه در موارد زیر اتخاذ تصمیم می‌کند و اجرای تصمیمات آن برای کلیه دستگاه‌های ذی ربط الزامی است.

الف - مجوز استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه و همچنین برای طرح‌هایی که به صورت ساخت بهره برداری و واگذاری و یا سایر روش‌های مشابه در خارج از کشور اجرا می‌شوند.

ب - مجوز صدور ضمانت‌های ارزی گواهی خط اعتباری و سقف ضمانت‌نامه‌های مورد نیاز شرکت‌های

صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی

ج - مجوز خروج موقت و ورود قطعی ماشین الات و تجهیزات

د - تایید سهم استفاده از امکانات داخلی برای پروژه‌های صادراتی که توسط شبکه بانکی کشور تامین مالی می‌شوند در چارچوب قوانین و مقررات مربوط
هـ - رسیدگی و تایید پرونده‌های جوایز بخش صادرات خدمات فنی و مهندسی و سایر مشوق‌های صادراتی و تعیین میزان آن

و - بازدید و بررسی چگونگی و میزان پیشرفت پروژه‌های شرکت‌های ایران در خارج از کشور که از تسهیلات این آیین نامه استفاده نموده‌اند.

ز - مطالعه ارزیابی بازار و بازاریابی، معرفی توانمندی‌های پیمانکاران و مشاوران ایرانی در قالب برگزاری جلسات مشترک با مسئولان نمایندگی جمهوری اسلامی ایران و مقامات ذی ربط کشورها برنامه ریزی برای اعزام هیاتهای تجاری تخصصی در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی

ج - ارایه پیشنهادها و مشاوره‌های تخصصی در قالب طرح‌ها و بسته‌های حمایتی و مشوق‌های صادراتی به منظور توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور
در ضمن، در موارد تساوی آراء، رای دبیرخانه ملاک خواهد بود.

دبیرخانه کار گروه همچنین می‌تواند از نمایندگان سایر دستگاه‌ها و تشکل‌های مرتبط برای حضور در جلسات بدون حق رای دعوت کند.

همچنین آیین نامه داخلی شیوه برگزاری جلسات و سایر موارد به منظور تسهیل اجرای این آیین نامه در چارچوب اختیاراتی تفویضی توسط کار گروه تدوین خواهد شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، طبق این آیین‌نامه، کلیه صادرکنندگان باید دارای گواهی تأیید صلاحیت از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور باشند. در رشته‌ها و زمینه‌های خاصی که این معاونت گواهی تأیید صلاحیت صادر نمی‌کند، تأیید کارگروه فوق ملاک عمل خواهد بود.
امور مربوط به اجرا از قبیل رفع موانع اجرایی، برقراری تسهیلات و هماهنگی لازم برای صدور خدمات فنی و مهندسی، توسط وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) انجام می‌شود. موارد مربوط به سیاستگذاری صادرات خدمات فنی و مهندسی به پیشنهاد وزارت بازرگانی به تصویب شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی می‌رسد.

بر اساس آیین‌نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ کند که صدور ضمانت‌نامه‌ها توسط بانک‌ها در چارچوب مصوبه شورای پول و اعتبار در مقابل حداکثر دو درصد وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول سیستم بانکی و نود و هشت درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت‌نامه، انجام و نرخ کارمزد صدور ضمانت‌نامه حداکثر به نیم درصد

معادل ریالی ارزش ضمانت‌نامه در سال محدود شود.

همچنین بانک‌ها موظفند ضمانت‌های مورد نیاز صادرکنندگان را به یکی از ۲ صورت ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه با تأیید صلاحیت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور یا حسب مورد کارگروه حمایت از صادرات خدمات فنی مهندسی یا انجام تعهدات، پیش پرداخت، استرداد کسور وجه‌الضمان و همچنین گواهی سقف ضمانت‌نامه‌ای و اعتباری مورد نیاز برای صادرکنندگان پس از تأیید کارگروه صادر کنند. چنانچه پرداخت مبلغ ضمانت‌نامه صادر شده از طرف بانک‌ها به ذی‌نفع موضوعیت یافت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است معادل ریالی وجه ضمانت به علاوه کارمزدهای وصول نشده بانک صادر کننده ضمانت‌نامه و بانک کارگزار را به بانک صادرکننده ضمانت‌نامه پرداخت کند بانک‌ها موظفند در هر مورد بلافاصله پس از وصول مطالبات خود از صادرکننده، نسبت به تسویه حساب مبالغ دریافتی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند.

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور هم موظف است همه ساله با اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعتبار لازم، معادل مانده مطالبات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از بانک‌ها را برای تسویه بدهی‌های معوق یاد شده، در لایحه بودجه منظور کند.

تسویه بدهی‌های معوق یاد شده از محل اعتبارات منظور شده در قانون بودجه کل کشور نباید مانع از تعقیب قانونی بانک‌ها در مورد وصول مطالبات خود از صادرکننده گردد و مطالبات معوق بانک‌ها پس از وصول (معادل وجوه دریافتی از بودجه عمومی) باید به حساب درآمد عمومی مسترد شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، بر اساس این آیین‌نامه، به منظور تقویت بنیه مالی صادرکنندگان و انجام سریع تجهیز کارگاه و یا سایر نیازهای ضروری ضمن اجرای پروژه، بانک‌ها از محل منابع ارزی خود و یا منابع ارزی قابل تأمین از محل اعتبارات منظور شده در قوانین بودجه سنواتی حداکثر تا سقف بیست درصد (۲۰٪) مبلغ قرارداد در قالب تسهیلات سرمایه در گردش و یا تجهیز کارگاه نسبت به پرداخت تسهیلات به صادرکننده اقدام کنند.

این تسهیلات در قبال ابلاغیه رسمی ارجاع کار یا قرارداد معتبر برای پوشش هزینه‌های ارزی مربوط به پروژه قابل پرداخت است و مهلت بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل منابع بانک‌ها بنا به تشخیص بانک عامل حداکثر ظرف سه سال انجام خواهد گرفت.

شبکه بانکی کشور به منظور افزایش رقابت‌پذیری شرکت‌های صادرکننده از محل منابع ارزی خود نسبت به تأمین مالی طرح‌های صادراتی با نرخ‌های بین‌المللی در قالب اعتبار خریدار یا فروشنده با رعایت ضوابط مصوب شورای پول و اعتبار و دستورالعمل‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کند.

خروج موقت ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه‌های برون مرزی با اخذ تعهد کتبی از مدیر عامل شرکت توسط گمرک ایران مجاز می‌باشد. ورود و ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات مستعمل استفاده شده در

کارگاههای مربوط به پروژه‌های خارج از کشور شرکتهای صادرکننده پس از تأیید کارگروه حمایت از صادرات خدمات فنی مهندسی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است.

وظایف وزارت امور خارجه

بر اساس این آیین‌نامه، وزارت امور خارجه موظف است به منظور توسعه و گسترش خدمات فنی و مهندسی از طریق نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور در چارچوب مقررات نسبت به موارد زیر اقدام کند:

الف - اعلام و ارسال اطلاعات مربوط به مناقصات بین‌المللی در کشورهای مختلف در کوتاهترین زمان به سازمان توسعه تجارت ایران و مراجع ذی‌ربط.

ب - همکاری لازم با سازمان توسعه تجارت ایران و مراجع ذی‌ربط برای معرفی مزیت‌ها و توانمندی‌های فنی و مهندسی کشور از طریق مساعدت در برگزاری همایش‌ها و سمینارهای تخصصی، تبلیغات در مطبوعات، نشریات و رسانه‌های گروهی کشورهای مورد نظر.

ج - فراهم کردن تسهیلات لازم در چارچوب مقررات برای اخذ روادید صادرکنندگان و هیأت‌های تخصصی به منظور عزیمت به کشورهای هدف برای بازاریابی و سایر امور مرتبط و همچنین صدور روادید برای هیأت‌ها یا نمایندگان کشورهای خارجی که به منظور مذاکره با شرکتهای ایرانی یا بازدید از پروژه‌های اجرای شده توسط آنها قصد عزیمت به ایران را دارند.

د - پشتیبانی از شرکتهای صادرکننده خدمات فنی و مهندسی و مساعدت برای رفع مشکلات احتمالی ناشی از اجرای پروژه‌ها یا بازیافت خسارت‌های پرداختی و یا مطالبات معوق صادرکنندگان با استفاده از امکانات و ابزارهای سیاسی و حقوقی.

همچنین سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به عنوان عهده‌دار امور اجرایی نمایندگی کشور در بانک‌های جهانی و توسعه اسلامی و سایر مؤسسات مالی بین‌المللی موظف است اطلاعات مربوط به طرح‌های مصوب این مؤسسات را به منظور بهره‌مندی شرکتهای صادرکننده به مراجع ذی‌ربط منعکس کند.

علاوه بر این، به منظور حفظ و توسعه بازار و جلوگیری از هرگونه رقابت منفی، وزارتخانه‌های مسئول اجلاس کمیسیون‌های مشترک موظفند ضمن اطلاع‌رسانی به موقع از برنامه‌های اجلاس به مراجع ذی‌ربط، نسبت به فراهم کردن فضای یکسان برای کلیه شرکتهای علاقمند و توانمند برای صدور خدمات فنی و مهندسی به کشور طرف مقابل، اقدام نمایند. وزارتخانه‌های مسئول اجلاس از طریق تشکیل جلسات هماهنگی نسبت به ایجاد شرایط لازم برای معرفی شرکتهای یا کنسرسیوم‌های ایرانی به کشور طرف مقابل اقدام خواهد کرد.

وظایف وزارت بازرگانی

وزارت بازرگانی و سازمان توسعه تجارت ایران با هدف توسعه قلمرو صادرات خدمات فنی و مهندسی اخذ سهم مناسب از بازار جهانی و در راستای حداکثر بهره‌گیری از توان و پتانسیل‌های صادرات کشور موظف است در خصوص موارد زیر اقدام کند:

الف - شناسایی و معرفی ظرفیت‌های موجود در کشور طرف اجلاس در قالب گزارشات کشوری و ارایه آن به وزارتخانه مسئول اجلاس

ب - معرفی شرکت‌های توانمند متقاضی حضور در بازار مورد نظر به وزارتخانه مسئول اجلاس

ج - پیشنهاد متون لازم برای درج یادداشت تفاهم

د - معرفی و اعزام نمایندگان مطلع به اجلاس

هـ: تشکیل کارگروه کاری در چارچوب وظایف وزارت بازرگانی برای پیگیری و اجرایی نمودن تصمیمات اجلاس

کلیه دستگاه‌های یاد شده موظفند در دوره‌های زمانی سه ماهه آمار و اطلاعات قرار دادهای منعقد شده و نیز گزارش پیشرفت طرح‌ها را به دبیرخانه کارگروه حمایت از صادرات خدمات فنی مهندسی ارسال نمایند. سازمان توسعه تجارت ایران موظف است تجزیه و تحلیل و گزارش عملکرد دستگاه‌ها و کارگروه را در فواصل زمانی شش ماهه به هیات وزیران و شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی اعلام نماید. وزارت بازرگانی همچنین موظف است با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور نسبت به پیش‌بینی تامین و پرداخت هزینه‌های مربوط به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی از جمله جوایز بازاریابی و تبلیغات برگزارهای همایش‌ها و سمینارهای تخصصی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

بر اساس این مصوبه، سازمان تامین اجتماعی موظف است به منظور استمرار بیمه کارکنان ایرانی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدماتی فنی و مهندسی به خارج از کشور اعزام می‌شوند با دریافت حق بیمه مربوط به صورت ریالی اقدام و گزارش عملکرد موضوع این ماده را در فواصل شش ماهه به سازمان توسعه تجارت ایران منعکس کند.

به منظور تشویق صادرات خدمات فنی و مهندسی و کاهش ریسک موسسات و شرکت‌های صادرکننده و بانک‌های تامین مالی کننده طرح‌های پیمانکاری خارج از کشور صندوق‌های غیردولتی توسعه صادرات و یا سایر شرکت‌های بیمه‌ایران موظفند با اخذ کمز و حق بیمه با رعایت قوانین و مقررات مربوط در خصوص موارد زیر اقدام کنند:

الف - پوشش ریسک‌های سیاسی و تجاری قراردادهای پیمانکاری در خارج از کشور و اعتبارات اسنادی گشایش به نفع صادر کنندگان

ب - پوشش ریسک عدم بازپرداخت تسهیلات صادراتی قبل از حمل اعطایی بانک‌های داخلی به صادر کنندگان در ارتباط با قراردادهای پیمانکاری و اعتبارات اسنادی گشایش شده به نفع ایشان با اخذ وثایق (در صورت لزوم سفته)

ج - پوشش ریسک‌های سیاسی و تجاری اعتبارات بعد از حمل اعطایی به کارفرمایان و بانک‌های خارجی با اخذ وثایق مطمئن از آنها

د - پوشش ریسک‌های سیاسی (شامل جنگ، عدم انتقال ارز و سلب مالکیت طرح‌های اجرا، بهره برداری واگذاری و نظایر آن قابل اجرا توسط شرکت‌های صادر کننده در کشورهای هدف)

بدین ترتیب، دستور العمل نحوه تعیین میزان کار مزد و حق بیمه رقابتی به پیشنهاد کار گروه متشکل از سازمان توسعه تجارت ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بیمه مرکزی ایران حداکثر یک ماه پس از تصویب این آیین نامه تدوین و به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، به منظور تسهیل و تسریع در اجرای پروژه‌های برون مرکزی صدور هر گونه کالاهای مورد نیاز برای اجرای پروژه‌های خدمات فنی و مهندسی از شمول محدودیت‌های احتمالی برای صادرات به استثنای محدودیت‌های مقرر در قوانین معاف است.

علاوه بر این، صادر کنندگان علاوه بر تسهیلات این آیین نامه مشمول کلیه تسهیلات و امتیازات صادرات کالاهای غیرنفتی خواهند بود در مواردی که برای بهره مندی از این گوه تسهیلات و امتیازات همچون کالاهای صادراتی نیاز به پروانه صادراتی باشد گواهی کار گروه حمایت از صادرات غیرنفتی به عنوان جایگزین پروانه صادراتی ملاک عمل خواهد بود. نوع کالاهای قابل ورود براساس کارکردها و به تشخیص کار گروه یادشده تعیین می‌شود.

بر اساس این مصوبه، آیین نامه اجرایی حمایت‌های دولت از صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع تصویب نامه مورخ ۸۲/۱۰/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و کلیه آیین نامه و دستور العمل‌های مغایر با این آیین نامه لغو می‌شود.

منبع: <http://www.dolat.ir/NSite/FullStory/News/?Serv=0&Id=188725>